

نام طراح: زهرا محمدی (سرگروه ناحیه دو)	به نام خدا معاونت آموزش متوسطه استان زنجان اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوای گروه آموزشی جغرافیای استان	محتوای سنجش محور کتاب جغرافیا ۲ پایه یازدهم (درس یازدهم) سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹
---	---	---

ردیف	سؤالات
۱	<p>درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف: نظریه فضای حیاتی راتزل در اوایل قرن نوزدهم مطرح شد.</p> <p>ب: دریای عمان از طریق خلیج فارس به ایهای ازاد و سایر مناطق جهان ارتباط دارد.</p> <p>ج: بندر اقیانوسی چابهار در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد.</p> <p>د: رابطه عوامل جغرافیایی با سیاست و قدرت از گذشته های دور مورد توجه اندیشمندان بوده و توجه به ان موجب نظریه های قدرت ملی شده است.</p> <p>ه: ژئوپلتیک، جوهره ای از قدرت دارد و قدرت نیز به معنای داشتن توانایی برای انجام امور مطلوب است.</p> <p>ی: کشور محاطی، کشوری است که درون یک کشور دیگر محصور شده است.</p> <p>و: حمله نظامی امریکا به عراق یا حمله عراق به کویت در قرن بیستم نمونه ای از قدرت طلبی بازیگران سیاسی در عرصه جهانی است که امروزه در بسیاری از نقاط جهان رخ می دهد.</p> <p>ز: عوامل وارزشی جغرافیایی، نقش مهمی در تولید قدرت برای یک کشور دارند.</p> <p>ت: کشورهای دنباله دار یک بخش شبه جزیره ای یا دلان مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.</p> <p>ث: اگر منابع انرژی و معدنی کشور در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند در قدرت ملی ان کشور موثرند.</p> <p>پ: از نظر شکل سرزمینی، کشور اندونزی جزو کشورهای دنباله دار می باشد.</p> <p>س: اگر وسعت زیاد با کمبود جمعیت همراه باشد در امر دفاع مشکلاتی پیش می اید.</p> <p>ش: بخشی از تنگه هرمز به سمت شمال تا دهانه خلیج گواتر امتداد دارد و دریای مکران نامیده می شود.</p> <p>ح: نواحی کوهستانی، از نظر دفاعی و نظامی نقش منفی در قدرت ملی یک کشور دارند.</p> <p>خ: موقعیت جغرافیایی (ریاضی و نسبی) نحوه قرار گرفتن یک مکان در سطح کره زمین است.</p>

۲

عبارت های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

- الف: ژئوپلیتیک شاخه ای از جغرافیای سیاسی است که با موضوع و در ارتباط با جغرافیا و سیاست سر کار دارد.
- ب: بخشی از مصب در غرب تا امتداد دارد خلیج فارس نام دارد.
- ج: قدرت ملی، قدرت یک ملت یا کشور برای رسیدن به است.
- د: بندر شهید رجایی در بیش از نیمی از صادرات و واردات کشورها را بر عهده دارد.
- ه: نظریه قدرت دریایی از سوی مطرح شد که وی برای تبدیل شدن یک کشور به قدرت دریایی شش شرط را پیشنهاد کرده بود.
- ی: شکل سرزمینی کشور لسوتو و کشور تایلند است.
- و: بهترین شکل برای یک کشور شکل است که پایتحت در مرکز آن قرار گرفته باشد.
- ز: جوهره ژئوپلیتیک را تشکیل می دهد و واژه پلتیک به معنای است.
- ت: در قرن نوزدهم را تزل عنوان پدر علم جغرافیای سیاسی نظریه را مطرح کرد.
- ث: قلعه جهان از نظر مکیندر منطقه ای از رود در غرب تا در شرق را در بر می گرفت.
- پ: بندر جاسک در استان و در کنار واقع شده است.
- س: عوامل وارزشی نقش مهمی در تولید قدرت برای یک کشور دارند.
- ش: امکان تبدیل کشورها در منطقه اب و هوای به قدرت سیاسی منطقه جهانی بیشتر است.
- ح: در کشورهای و نظارت حکومت برهمه قسمتهای کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه میشود.
- خ: کشورهای کشورهایی هستند که درون یک کشور دیگر محصور شده اند.

۳

گزینه درست را انتخاب کنید.

- الف: جوهره ژئوپلیتیک را تشکیل میدهد و واژه پلتیک به معنای است.

- (۱) جغرافیا _ سیاست
 (۲) قدرت _ جغرافیا
 (۴) قدرت _ سیاست
 (۳) جغرافیا _ قدرت

- ب: علم اداره یک کشور چه نامیده میشود و در فرهنگ فارسی ، قدرت به چه معنا است؟

- (۱) سیاست _ داشتن توانایی
 (۲) حکومت _ کنترل دیگران
 (۴) سیاست _ کنترل دیگران
 (۳) حکومت _ داشتن توانایی

ج: کدام گروه جزو بازیگران سیاسی اصلی و عمدۀ در جهان نیستند؟

- ۱) رهبران ایدئولوژیک
- ۲) سازمان‌های مردم‌نهاد و حکومتی
- ۳) گروه‌ها و احزاب سیاسی
- ۴) سازمان‌های بین‌المللی

د: کدام گرینه درباره نحوه استفاده از قدرت نادرست است؟

- ۱) قدرت مانند شمشیر دو لبه عمل می‌کند.
- ۲) هم می‌توان با آن استقلال و منافع و امنیت‌ها را در داخل تامین کرد و هم می‌توان علیه ملت به کار برد.
- ۳) با ابزار‌هایی همچون ارتش، دستگاه قضایی و اطلاعاتی امنیت مردم را در داخل تامین می‌کنند.
- ۴) از قدرت خود برای حفظ بقا و سلطه حکومتشان بهره می‌برند.

ه: جزیره جهانی از نظر مکیندر شامل کدام قاره‌ها است؟

- ۱) آمریکا و استرالیا
- ۲) آسیا، اروپا و آفریقا
- ۳) آفریقا و آمریکا
- ۴) آسیا و اروپا و استرالیا

ی: در قرن، رatzel که به عنوان پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود، نظریه را مطرح کرد.

- ۱) نوزدهم _ هارتلند
- ۲) بیستم _ هارتلند
- ۳) نوزدهم _ فضای حیاتی
- ۴) بیستم _ فضای حیاتی

و: نظریه رatzel، پدر علم جغرافیای سیاسی بر چه مبنای مطرح شده بود؟

- ۱) نابودی حتمی کشورهای کوچک، اگر که همراه توسعه و ایجاد فضای کافی برای جمعیت خود، نباشد.
- ۲) شرق اروپا را منبع قدرت میدانست و معتقد بود هر کس بر آن برتری یابد فرمانروای کل جزیره جهانی است.
- ۳) قابل اهمیت نبودن عامل جغرافیایی اساس نظریه خود قرار داده بود و به نقش یک دولت قوی در مجاورت دولت ضعیف در افزایش قدرت را بی اثر دانست.
- ۴) به خشکی‌ها توجه داشت و عمدۀ خشکی‌های جهان را در آسیا اروپا و آفریقا میدانست.

ز: برخی نظریه هارتلند را در چه مسائل جهانی تاثیر گذار میدانند؟

- ۱) حمله نظامی عراق به کویت
- ۲) حمله نظامی آمریکا به عراق، افغانستان و کویت
- ۳) سیاست‌های جنگ طلبانه آلمان و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم
- ۴) سیاست‌های جنگ طلبانه روسیه و هجوم این کشور به کشورهای شبه جزیره بالکان

ت: منطقه عملیاتی نیروی دریایی راهبردی ایران از تنگه هرمز و دریای عمان تا و اقیانوس هند تا مدار را شامل میگردد.

- ۲) خلیج فارس _ ده درجه شمالی
۴) خلیج عدن _ بیست درجه جنوبی
۳) خلیج عدن _ ده درجه شمالی

ث: کشور انگلستان و ژاپن با داشتن چه موقعیتی توانستن به قدرت های بزرگ دریایی تبدیل شوند؟
۱) وسعت زیاد ۲) موقعیت دریایی ۳) داشتن منابع انرژی و معدنی ۴) جمعیت زیاد

پ: کدام مورد جزو بنیاد های زیستی یک کشور محسوب نمیشود?
۴) پوشش گیاهی ۲) انسان ها ۳) آب و هوا ۱) آب و خاک

س: کدام منابع انرژی و معدنی به تنها بی منشا قدرت نیستند و چه کشورهایی از این منابع در جهت توسعه صنایع استفاده کردند؟

- ۱) گاز ، نفت و کانی هایی چون روی و آهن _ برزیل و ژاپن
۲) نفت، گاز و کانی های فلزی چون مس _ چین و بزریل
۳) اورانیوم و سنگ های معدنی _ چین و کره
۴) نفت و کانی هایی همچون طلا و نقره _ کره و ژاپن

ش: کدام نوع سرزمین ها از نظر دفاعی نقش مثبتی دارند?
۴) هموار ۲) کوهستانی ۳) باتلاقی ۱) کویری

ح: در چه صورت ، وسعت زیاد یک سرزمین آن را در زمینه دفاع با مشکل مواجه میکند?
۴) محاطی بودن ۳) محصور بودن در خشکی ۲) حایل بودن ۱) کمبود جمعیت

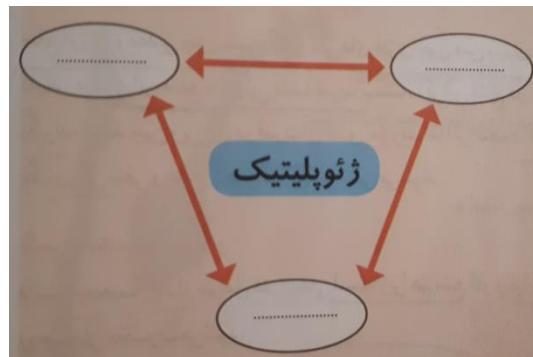
خ: از نظر آفرد ماهان دو عامل تاثیرگذار برای رسیدن به قدرت دریایی کدام است?
۱) تعداد جمعیت _ گسترش ساحل
۲) فرهنگ دریایی _ گسترش ساحل
۳) نیروی جنگی ناوگان دریایی _ تجارت دریایی نیرومند
۴) تجارت دریایی قوی _ وضع طبیعی ساحل

<p>۴</p> <p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف: جزیره جهانی از نظر مکیندر شامل کدام قاره‌ها است؟</p> <p>ب: دلیل اصلی رقابت و کشمکش بین گروه‌های اجتماعی و کشورها چیست؟</p> <p>ج: از نظر الفرد ماهان دو عامل تاثیرگذار برای رسیدن به قدرت دریایی کدام است؟</p> <p>د: گروه‌ها و بازیگران سیاسی چه کسانی هستند؟</p> <p>ه: از نظر اندیشمندان ژئوپلیتیک چه عواملی موجب قدرت اقتصادی و نظامی یک کشور می‌شوند؟</p> <p>ی: مکیندر بخش مرکزی منطقه خشکی اوراسیا را چه نامید؟</p> <p>و: نظریه قدرت دریایی را چه کسی مطرح کرد؟</p> <p>ز: نظریه فضای حیاتی در اوایل قرن نوزدهم را چه کسی مطرح کرد؟</p> <p>ت: علم سیاست را تعریف کنید؟</p> <p>ث: کدام عامل نقش مهمتری در تولید قدرت یک کشور دارد؟</p> <p>پ: دو منطقه ژئوپلیتیکی در دنیا را نام ببرید؟</p> <p>س: چرا داشتن جمعیت زیاد از عوامل قدرت ملی است؟</p> <p>ش: کشور حاصل به چه کشوری گفته می‌شود با ذکر مثال؟</p> <p>ح: دو بندر مهم ایران در دریای عمان را نام ببرید؟</p> <p>خ: اصطلاح ژئوپلیتیک مخفف چه کلماتی است؟</p>	
<p>۵</p> <p>مفاهیم زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف: علم سیاست</p> <p>ب: ژیو پلیتیک</p> <p>ج: موقعیت جغرافیایی کشور</p> <p>د: کشورهای دنباله دار</p> <p>ه: کشور طویل</p> <p>ی: کشور فشرده</p> <p>و: نیروی دریایی راهبردی</p> <p>ز: منطقه ژئوپلیتیکی</p>	

۶

در ارتباط با ژئوپلیتیک به سوالات زیر جواب دهید

الف: با نوشتن کلمات مناسب داخل دایره ها و ترسیم پیکان ها روی مدل معنا و مفهوم ژئوپلیتیکی را نشان دهید؟

ب: با توجه به شرایط مربوط به تبدیل شدن به قدرت دریایی، از نظر الفرد ماهان، بگویید کدام یک از این شرایط در ایران وجود دارد؟

ج: به نظر شما ایا عوامل جغرافیایی مانند موقعیت جغرافیایی، اب و هوای و منابع طبیعی می‌توانند بر قدرت یک گروه اجتماعی یا ملت تاثیری داشته باشد؟ مثالی ذکر شود؟

۷

جمله های سمت راست را به طور مناسب به عنوان های سمت چپ مربوط کنید؟ (یک گزینه اضافی است)

۱- لهستان

الف: کشور محاطی

۲- لسوتو

ب: کشور جمع و جور (فسرده)

۳- الفرد ماهان

ج: شکل سرزمینی ژاپن

۴- تایلند

د: کشور دنباله دار

۵- راتزل

ه: نظریه فضای حیاتی

۶- چند تکه

ی: نظریه قدرت دریایی

۷- طویل

و: شکل سرزمینی شیلی

۸- دنباله دار

۸

به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.

- الف:نظریه فضای حیاتی را تزل را توضیح دهید؟
- ب:بازیگران سیاسی اصلی وعمده در جهان را نام ببرید؟
- ج:بهترین شکل سرزمینی برای یک کشور کدام است؟چرا؟
- د:منطقه ژئوپلتیکی به چه منطقه ای گفته می شود؟بازکردو مثال؟
- ه:بنیادهای زیستی کشور شامل چه مواردی است؟
- ی:همگونی جمعیت چه تاثیری در قدرت ملی دارد؟
- و:معروفترین نظریه های ژیو پلتیکی در جهان کدامند؟
- ز:چگونه منابع انرژی ومعدنی در یک کشور می تواند عامل قدرت محسوب شود؟
- ت:شش شرط پیشنهادی ماهان را برای تبدیل شدن یک کشور به قدرت دریایی را نام ببرید؟
- ث:به نظر شماچگونه وسعت و شکل وناهمواریهای یک کشور می تواند عامل قدرت برای ان کشور محسوب شود؟
- پ:منظور از نیروی دریایی راهبردی در یک کشور چیست؟
- س:منطقه عملیاتی نیروی دریایی راهبردی ایران شامل کدام مناطق می شود؟
- ش:عوامل جغرافیایی موثر در قدرت ملی یک کشور را نام ببرید؟(چهار مورد)
- ح:چند نمونه از تلاشهای ایران برای تبدیل شدن به یک قدرت بزرگ دریایی را بنویسید؟
- خ:در نظریه مکیندر در مورد منطقه هارتلند توضیح دهید؟

ردیف	پاسخنامه								
۱	<table> <tr> <td>د:نادرست</td><td>ج:درست</td><td>ب:نادرست</td><td>الف:نادرست</td></tr> <tr> <td>ت:درست</td><td>ز:نادرست</td><td>و:درست</td><td>ه:درست</td></tr> </table>	د:نادرست	ج:درست	ب:نادرست	الف:نادرست	ت:درست	ز:نادرست	و:درست	ه:درست
د:نادرست	ج:درست	ب:نادرست	الف:نادرست						
ت:درست	ز:نادرست	و:درست	ه:درست						

ش:نادرست	س:درست	پ:تادرست	ث:درست	ح:نادرست		
ج:اهداف و تحقق ارمانهایش ی:محیطی-دبیله دار ت:فضای حیاتی ح:طویل-چند تکه	ب:اروندروود-تنگه هرمز ه:الفرد ماهان ز::قدرت- سیاست پ:سیستان و بلوچستان- دریای عمان ش:معتدل	الف:قدرت د:نزدیکی تنگه هرمز و:شكل فشرده ث:ولگا-سیبری س:جغرافیایی خ:محاطی	۲			
۱: ۲:	۳:۵ ۲:	۳:۵ ۲:	۲: ج ۳: ث ۳: خ	۱: ب ۳: ز ۱: ح	۴: الف ۱: و ۲: ش	۳
الف:شامل اسیا- اروپا و افریقا ب:کسب قدرت عامل اصلی رقابت و کشمکش است. ج:۱- نیروی جنگی ناوگان دریایی ۲- تجارت دریایی نیرومند د:سیاستمداران، حکومتها، نهادها و سازمانهای بین المللی ه:موقعیت جغرافیایی، اب و هواء، داشتن منابع زیر زمینی و جمعیت ی:محور یا قلب خشکی جهان(هارتلند) و:الفرد ماهان ز:راتزل					۴	

ت: سیاست یعنی علم اداره یک کشور یا حکومت داری

ث: عوامل و ارزش‌های جغرافیایی

پ: منطقه ژئوپلیتیک خلیج فارس - اتحادیه اروپا - دریای خزر و قفقاز (دو مورد)

س: زیرا هم منبع کار و تولید ثروت هم نیروی نظامی و دفاعی و هم سرچشمۀ روحیه ملی محسوب می‌شود.

ش: کشور حاصل یعنی کشوری که بین دو یا چند قدرت بزرگ قرار دارد.

ح: بندر جاسک - بندر چابهار

خ: از دو واژه ژیوگرافی به معنای جغرافیا و واژه پلتیک به معنای سیاست است.

الف: سیاست عبارت از علم اداره یک کشور یا حکومت داری

۵

ب: ژئوپلیتیک شاخه‌ای از دانش جغرافیای سیاسی است که با موضوع قدرت و ارتباط آن با جغرافیا و سیاست سروکار دارد و روابط متقابل این سه عنصر را مطالعه می‌کند.

ج: موقعیت جغرافیایی (ریاضی و نسبی) عبارت است از چگونگی قرار گرفتن یک مکان در سطح کره زمین که نقش مهمی در افزایش و کاهش قدرت یک کشور دارد.

د: کشورهای دنباله دار یک بخش شبه جزیره‌ای یا دلان مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.

ه: کشور طویل به کشورهایی گفته می‌شود که طول انها حداقل شش برابر عرضشان باشد.

ی: کشور فشرده یا جمع و جور کشوری است که شکلی شبیه مربع یا دایره دارد.

و: نیروی دریایی راهبردی به نیروی گفته می‌شود که قادر است در محدوده ابهای عمیق اقیانوسی عملیات انجام دهد به گونه‌ای که بتواند خود را از تهدیدهای روی اب زیر اب و هوا حفظ کند و محدودیتی نیز برای

<p>اجرای عملیات در عمق دور دستهای نداشته باشد و قادر به حفاظت از منافع کشور در منطقه دریایی باشد.</p> <p>ز: منطقه ژئوپلیتیکی عبارت از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف انها با یکدیگر وارد تعامل می‌شوند. این تعامل ممکن است مذاکره یا همکاری وهم بستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد.</p>	
<p>الف: قدرت- سیاست- جغرافیا- (ژئو پلیتیک)</p> <p>ب: وجود سواحل طولانی در جنوب و شمال کشور شرایط را برای تبدیل کردن ایران به یک قدرت دریایی فراهم کرده است و ...</p> <p>ج: عوامل جغرافیایی مانند موقعیت جغرافیایی واب و هووا و منابع طبیعی تاثیر زیادی در قدرت یک گروه یا ملت دارد مثلاً کشور ما به واسطه دسترسی به تنگه هرمز و داشتن سواحل طولانی با خلیج فارس و دریای عمان کشور قدرتمندی در منطقه به حساب می‌ایدو.....</p>	۶
<p>۴:۵ ۶: ج ۱: ب ۲: الف</p> <p>۷: و ۳: ی ۵: ۵</p>	۷
<p>الف: را تزل معتقد بود اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و در صدد توسعه سرزمینهای خود برنایند نابودی انها حتمی است او همچنین برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قایل بود و اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف بر سیاست و قدرت تاثیر می‌گذارد.</p>	۸

ب: حکومتهای مستقل-رهبران ایدیولوژیک-گروه‌ها و احزاب سیاسی-سازمانهای بین‌المللی-نهادهای اقتصادی و تجاری بین‌المللی

ج: فشرده یا جمع و جور که پایتخت در مرکز ان قرار گرفته است و دسترسی به تمام نقاط ان راحت‌تر است و همچنین قابلیت دفاعی کشور در این شکل زیاد است.

د: منطقه ژیوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف انها با یکدیگر وارد تعامل می‌شوند. این تعامل ممکن است مذاکره، همکاری و هم بستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد. مثال منطقه خلیج فارس، اتحادیه اروپا، دریای خزر، قفقاز

ه: عواملی چون اب، خاک، اب و هوای پوشش گیاهی بتيادهای زیستی کشور محسوب می‌شوند.

ی: همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی موثر است و هرچه این همگونی بیشتر باشد قدرت ملی بیشتر است.

و ۱- نظریه فضای حیاتی (راتزل) ۲- نظریه قدرت خشکی، بری (مکیندر) ۳- نظریه قدرت دریایی (الفرد ماهان)

ز: منابع انرژی و معدنی چون نفت و گاز کانیهای فلزی چون مس روی واهن در صنعت و امور نظامی کاربرد دارند. داشتن این منابع به تنها یی منشا قدرت نیست اما اگر این منابع در کشوری در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند در قدرت ان کشور موثرند.

ت: ۱- موقعیت جغرافیایی ۲- خط مشی سیاسی و حکومت ۳- وضع طبیعی سواحل ۴- گسترش سواحل ۵- تعداد جمعیت ۶- فرهنگ دریانوردی

ث: وسعت زیاد به خودی خود امری مطلوب است و این دو کشور که شرایط یکسانی دارند کشوری که سرزمین وسیعتری در اختیار دارد قدرتمندتر است کشورهای وسیع در زمان جنگ می‌توانند نیروی نظامی پشتیبان را به بخش دیگری منقل کنند کیفیت فضای سرزمین و نوع ناهمواری‌ها نیز در قدرت ملی موثر است

پ: نیروی دریایی راهبردی به نیروی گفته می‌شود که قادر است در محدوده ابهای عمیق اقیانوسی عملیات انجام دهد به گونه‌ای که بتواند خود را از تهدیدهای روئی اب، زیر اب و هوای حفظ کند محدودیتی نیز برای

اجرای عملیات در عمق دورست ها نداشته باشد و قادر به حفاظت از منافع ملی کشور در منطقه دریایی باشد.

س: منطقه عملیاتی ان از تنگه هرمز و دریای عمان تا خلیج عدن واقیانوس هند تا مدار ۱۰ درجه شمالی را شامل می گردد.

ش: ۱- موقعیت جغرافیایی کشور، ۲- وسعت، شکل و ناهمواری‌های کشور^۳- بنیادهای زیستی کشور^۴- منابع انرژی و معدنی کشور^۵- جمعیت کشور

ح: ساختن زیردریایی‌های وناوشکنهای چند منظوره و حضور ناوگان ایران در ابهای اقیانوس هند برای حفاظت از امنیت کشتی‌ها و شناورهای تجاری و نفت کشها

خ: او معتقد بود که بخش عمده خشکی‌های جهان، سه قاره به هم چسبیده اسیا و اروپا و افریقا و جزیره جهانی نام دارد. او در این جزیره جهانی منطقه خشکی اوراسیا را قلعه جهان دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرتهای دریایی غیر قابل دسترس است مکیندر بخش مرکزی این منطقه را محور یا قلب خشکی جهان (هارتلنند) نامید که منبع بزرگ قدرت است.

